

Byggeglede

Vi er alle sterkt opptatt av å bygge og å bo. Først var det iveren og hyggen med å snekre lekehytte — senere ble det mer alvor, og behovene ble andre og større.

Både når det gjelder familieboligen og andre bygg er det mange hensyn å ta ved planlegging og utørelse. Tomteforhold, adkomst, økonomi, individuelle behov, og krav til komfort, planløsning og utseende er sentrale forutsetninger for planleggingen.

Det du trenger, er en samarbeidspartner med faglig innsikt til å ta hånd om alle detaljer når forutsetningene er klart. Block Watne hjelper deg med dette. Alle planer utarbeides i samarbeid med deg som byggherre. Før du bestemmer deg, vil vi utarbeide tegninger og materiale som viser hva vi er kommet frem til, og til hvilken pris vi kan realisere dine planer.

Når planene er godkjent, starter vi arbeidene i marken i samarbeid med dyktige håndverkere og leverandører fra distriktet. Block Watne er egentlig en «lokal bedrift» i de kommuner hvor vi bygger. Vår allsidige erfaring drar du full nytte av, enten behovet er enebolig, boligområde, skoler, daghjem, helsebygg eller andre bygg.

Selv lekehytten kan vi levere materialer til. I en av de mange Block Watne Byggshops finner den nevenyttige gode og rimelige byggevarer for boliginnredning og hobbyarbeid.

Block Watnes virksomhet spenner over mange områder. Undersøk hvilke fordeler du kan ha ved å bygge i samarbeid med oss.

— Velkommen til vårt kontor.

Block Watne

Norsk varmblodig hesteavl

1975

Norsk Forening for Varmblodig Hesteavl (NFVH)

Foreningen er opprinnelig fra omkring århundreskiftet, men gikk kort etter siste krig inn i Norsk Jockeyklubb, som da helt hadde overtatt ledelsen av norsk galopp-sport, som NFVH hadde bidratt til å bygge opp. Interessen for den vanlige ridehest var da ikke lenger hva den en gang hadde vært og det militære behov for ridehester var vesentlig minsket.

En gruppe interesserte tok imidlertid i 1967 opp tanken om å rekonstruere foreningen som en følge av den stigende interesse for ridesport, og NFVH ble igjen etablert samme år. Medlemskap er åpent for alle.

Foreningens hovedoppgave er å skaffe hingster egnet for oppdrett av varmblods ridehester (og krysninger).

Da det innenlandske avlsmateriale var mer enn sparsomt, henvendte foreningen seg til den svenske varmblodsforening hvor den i doktor Arvid Aaby-Ericsson fikk en utmerket hjelper. Doktoren er en av de fremste eksperter på svensk varmblod og da han etter en mannsalder trakk seg tilbake som formann i den svenske avlsforening ble han utnevnt til æresformann i samme. Han er også NFVH's første æresmedlem, utnevnt i 1973.

A henvende seg til Sverige var naturlig både fordi den svenske ridehestavl har lange og sikre tradisjoner og fordi Sverige lå nærmest til når man først skulle bevege seg utenfor egne landegrenser.

Foreningen er sine medlemmer hjelpelig i forbindelse med innkjøp i

Sverige av varmblodshopper til ridning/avl. Den rette tid for slike kjøp er mai-juni da «remontene» dvs. 3-åringene utbys til salg. Rent unntaksvis kan foreningen kjøpe hopper for medlemmer, men hovedregelen er at kjøperen eller en representant for ham tar ut hesten.

NFVH er av landbruksmyndighetene godkjent som en landsomfattende organisasjon for ridehestavl og foreningen forsøker etter hvert å få aktuelle avlstriktorer representert i foreningens ledelse.

I hesteavlen gjør det seg mange og til dels motstridende interesser og meninger gjeldende. De fleste vil imidlertid forstå at skal man sikre en hensiktsmessig og rasjonell avl, er antall oppdrettere ikke større enn at det gjelder å arbeide i fellesskap.

På den annen side innskrenker vi oss til avl av varmblods ridehester (inkludert krysning varmblod/kaldblod). Andre organisasjoner tar seg av avl av trav- og galopphester, av småhester egnet til ridebruk og av de nasjonale raser.

Foreningen har tatt opp arbeidet med regler for bedømmelse og utstillinger og regler for registrering og stambokføring. To nedsatte utvalg har avsluttet sitt arbeid i samvirke med statskonsulenten i hesteavl og begge utvalgsformenn redogjør i dette hefte for resultatene.

Nytt av året er også at utstillere av hingster fra statskonsulenten fikk tilsendt et program for 3-årige og eldre hingster, en bruksprøve, i forbindelse med utstillingen. Dette program må ikke oppfattes slik at dommerne forlanger det gjennomført for 3-års hingster. For dem blir programmet et mål å arbeide mot når innridningen begynner og det skal ikke skje før hingsten er 3 år. Av 3-åringene forlanger man ikke mere enn at de viser at de er alminnelig håndterlige.

Hærens Hestesekole på Starum har vært og er fremdeles til uvurderlig hjelp for foreningen i forbindelse med oppstalling av hingster etc. Det har lenge brent et

blått lys over Hærens hestetjeneste, men nå synes faren over også for denne gang og skolen fortsetter som før. Foreningen vil her gjerne få bringe kaptein Arne Berg og hans personell sin beste takk for villig assistanse. Uten Starum ville NFVH ha arbeidet under vesentlig vanskeligere forhold og det synes som om våre myndigheter har forståelse for Starums verdi også utenfor Forsvaret. Alle organisasjoner som har med hest å gjøre sluttet da også opp omkring Starum da spørsmålet om nedleggelse siste gang var oppe. Starum er mere enn et navn. Det er et begrep.

NFVH's lover, nå forøvrig under revisjon er:

LOVER

for

NORSK FORENING FOR VARMBLODIG HESTEAVL

vedtatt den 27.4. 1971

1. Foreningens formål er å arbeide for interessen for og kjennskapet til den varmblodige hest egnet for sportsridning, samt avl av slike hester.
Foreningens hovedoppgave er å sørge for hingsst(er) for den innenlandske avl. Videre kan foreningen bistå ved kjøp av hopper som egner seg for avl.
Foreningen arbeider i nær kontakt med Statskonsulenten for Hesteavl.
2. Medlemskapet er åpent for oppdrettere av ridehester samt for alle som interesserer seg for slik avl.
3. Foreningen innkaller til årsmøte som skal holdes innen 15. april og med 14 dagers varsel.
Til årsmøtet fremlegges årsberetning og regnskap og det foretas følgende valg:
Formann
Viseformann Velges hvert annet år.
Representantskapsmedlemmer.
2 revisorer På valg hvert år.
Årsmøtet fastsetter også medlemskontingent, springpenger og sekretærens lønn.
4. Representantskapet er foreningens ledende organ og kan ha inntil 10 medlemmer inkludert formann og viseformann. Et medlem oppnevnes av Norges Rytterforbund og et av Hest og Helse. I representantskapet sitter fortrinnsvis aktive oppdrettere og så vidt mulig skal hesteavlsdistriktene være representert.

Spørsmål om hingsstekjøp og -hold skal avgjøres av representantskapet som holder et møte om våren og et om høsten.
Likeledes skal saker av vesentlig betydning for foreningen avgjøres av representantskapet.

5. Representantskapet ansetter en lønnet sekretær.
6. Foreningens ordinære drift besørjes av formann og viseformann.
7. Foreningen søker mulige offentlige bidrag til hingsstekjøp og -hold. Eventuelle overskudd i forbindelse med hingssteholdet avsettes i sin helhet til et hingstefond som forvaltes av representantskapet.
8. Foreningens lover kan endres av årsmøtet med simpelt flertall etter kunngjøring i innkallingen til årsmøtet. Foreningen kan oppløses av årsmøtet når minst 3/4 av medlemmene krever det.
9. Midlene tilfaller ved oppløsning Norges Rytterforbund.

Etter valg på årsmøtet i april 1975 består representantskapet av følgende medlemmer:

Formann: H. Sollie, 1443 Oscarsborg
Viseform.: M. Gaustad, 2312 Ottestad
G. Block Watne, Braut, 4340 Bryne
E. Egenes, Ulvø, 3135 Torød
L. Glestad, Holo M, 2355 Gaupen
P. Ringstad, 6200 Stranda
H. Velund, Rolif Wickstrømsvei7, Oslo 8
Stambokfører: G. W. Wedel Jarlsberg, Jarlsgård Hovedgård, 3100 Tønsberg
H. Flesche, Brunla gård, 3190 Stavern, for Norges Rytterforbund
P. Gjestvang, PB 175, 2301 Hamar, for Hest og Helse
Foreningens sekretær og kasserer:
G. Hansen, PB 38, 1441 Drøbak
Foreningens adresse: 1443 Oscarsborg
Bankkonto: 1617.07.01147
Årskontingent: kr. 25.—

Utgiver: NFVH - Norsk Forening for Varmblodig Hesteavl.

FORSIDE BILDE:

AJAX og ARAK i våryr lek. Ajax (til høyre), og Arak e. Amour u. Caresse. Arak u. Milene.

Oppdrett: Gunnar Block Watne, Braut 4340 Bryne.

Foto: Gunnar Block Watne.

Stambokføreren

På møte den 19. febr. 1975 besluttet representantskapet i Norsk Forening for Varmblodig hesteavl at foreningen skulle ta initiativ til å føre en stambok for norsk varmblods ridehest. På møtet var også Statskonsulenten for Hesteavl og dommerne Margrethe Astrup og oberstløytnant Jensen.

Stamboken vil bli ført etter de retningslinjer som er trukket opp av en komite bestående av G. Block Watne og G. W. Wedel Jarlsberg som fikk i oppdrag å gjøre dette på representantskapsmøtet den 19. mars 1974.

G. W. Wedel Jarlsberg påtok seg arbeidet med å være foreningens stambokfører. Formålet med stambokføreren er:

1. På en oversiktlig måte presentere opplysninger om hingster og hopper som er av avlsmessig verdi.
2. Fremme bruk av gode avlsdyr.
3. Skaffe avlstedelsen opplysninger om det avlsmaterialet som disponeres i Norge til støtte for fremtidig innkjøp av hingster og avlshopper.
4. Fremme interessen for utstillinger.

Grunnlaget for opptagelsen i Stamboken er at hesten er kåret på offentlig utstilling. Kravene til kåring vil tilpasses den kvalitet på dyrene som avlstedelsen finner det riktig å stille til de dyr som skal kunne tas inn i Stamboken.

Opplegget for Stamboken er følgende: Når årets hingste- og hoppeutstillinger er avholdt, vil eiere av kårede og premierte dyr få tilsendt en forespørsel fra Stambokføreren om de ønsker sitt dyr oppført i Stamboken. På utstillingen vil de viktigste opplysninger om dyrene bli notert. En del tilleggsopplysninger vil bli ønsket og når svarfristen er utløpet, vil Stamboken bli redigert og trykket. Den vil bli sendt vederlagsfritt til de som har meldt inn sine dyr og vil forøvrig være tilsalgs gjennom Foreningen.

Etter Lillehammer

Med 60 anmeldte hingster er det klart at Lillehammer etter mange magre år har gjenvunnet sin plass som det sentrale mønstringssted for hingster. Men ellers har jo utstillingen skiftet karakter for så vidt som representanter for de nasjonale raser nå er i mindretall. Det er varmblods ridehester og ikke minst ponnier som dominerer tallmessig sett. Av det skal man imidlertid ikke trekke den slutning at interessen for kaldblodshester er avtagende. Stiparten av disse vises på utstillinger hvor Lillehammer-flertallet ikke har adgang.

Når det gjelder varmblods ridehester er bredden tilfredsstillende, men gjennomsnittskvaliteten later noe tilbake å ønske. I den forbindelse kan det være grunn til å beklage at en så god hingst som A. Wormstrands AMOS, stillet på Lillehammer i 1974, ikke lenger er i live. Ellers ble foreningshingsten JUAN's sønn JOHAN, tilhørende Gunnar Bakk, Nordmøre, kåret i begrenset omfang, slik at det nå er to kårede hingster etter JUAN i landet. En gjennomgående tendens er at hingstene er i minste laget eller kanskje rettete, at vi mangler en eller et par store hingster. Det får NFVH merke seg i forbindelse med nyanskaffelser. Det kan være en tanke å se seg om etter en stor førlemmet, men edel

hingst ved neste korsvei. Men ellers må foreningen selvsagt arbeide etter det prinsipp at hingsten brødfør seg selv og blir det for mange privateide hingster reduseres foreningens muligheter tilsvarende.

NFVH anmeldte 2 hingster til utstillingen. Om PINUS sa dommerne følgende: «Godt middels stor, vakker og strekbygget hingste med pent hode og godt ansatt hals. God rygg med noe snau lend. Bra langt og sterkt kryss med gode lår. Velstilte, godt vinklede bein med kraftige ledd og gode høver. Litt lite markert manke. Bra skulder. Gode bevegelser. Sterkt hingstepreget og noe urolig opp-treden.»

Den ble stillet som best i kvaliteten i sin klasse. Dens urolige gemytt er avdempet takket være kyndig ridning ved Hærens Hesteskoie. I år vil han bli stasjonert hos stamhusbesidder G. W. Wedel Jarlsberg på Jarlsberg Hovedgård ved Tønsberg.

AMOUR har nå tjenestegjort i tre sesonger i Rogaland. 3 år på et sted kan vel i og for seg være passende og da Rogaland nå har fått sin egen hingst, CARACHI, kjøpt i Sverige ifjor og kåret i år. Da den nå reetablerte Norfolk Totning Klubben var ute etter en hingst for sitt distrikt, blir AMOUR i år stasjonert

Fylkesagronom Per Fjørkenstad

For de fleste lesere av Norsk Varmblodig Hesteavl vil det vel være relativt ukjent at totningene allerede i 1908 startet en forening med navnet Norrfolk-Totning-Klubben (NTK). Etter et møte av en del hestepoppdrettere og hesteavlsinteresserte menn, som det heter, ble man enige om å utstede en aksjeinnbydelse hvor det bl. a. heter:

«Der har fra forskjellige Hold været udtalt Ønske om, at den Avl af en for-maalstjænlig og lønnsom varmblodig Hest, som paa Toten er sat i gang med uistasjonering i nogle Aar af Norrfolk-Hingsten Vigour, bør fortsættes og fest-dannes en forening af opdrettere som interesser sig for denne Avl, som orga-niseres på fuldt forretningsmessig Maa-de.» I innbydelsen heter det videre at en tar sikte på å kjøpe en hingst av lignende type som Vigour, «altsaa en Hackney eller en Norrfolk-Bretagner», som det heter i innbydelsen.

Formålet med tiltaket var ifølge innbydelsen «at producere en Hest som for-uten at fylde de krav, som hos os stilles til en kjøre- og soldaterridehest, ogsaa kan bruges som Gaardshest. Den må ikke være for let.»

Hensikten var videre å bruke disse hingstene på norske dølshopper og varmblodshopper som måtte bli ført til hingstene.

På det konstituerende møte ble det opplyst at det var tegnet 122 aksjer, hvorav hele 100 aksjer var tegnet av godseier Frithjof Young, Hakadal. Foreningen ble konstituert 20. september 1908 med Ed-

vard Lunde som den første formann og veterinærmajor Stai som sekretær. Godseier Youngs aksjer er senere overlatt til foreningen og en del av disse aksjer er senere spredd til forskjellige eiere, vesentlig i Mjøstraktene, men det er aksjonærer i Drammensdistriktet, på Hedmark og forøvrig spredd utover i flere bygder. Men tyngden av de hesteinteresserte tilknyttet organisasjonen var imidlertid over Toten-bygdene.

Før krigen ble det stadig holdt kårings-skuer og premieringer omfattende denne krysningshesten og det var interesse for dette avlsarbeidet, som kunne levere hester skikket som kjøpe- og ridehester. Ikke minst fikk forsvaret flere hester fra Toten-distriktet.

Det tiltak som her så sin begynnelse var interessant og det var sikkert også en nyttig periode innen hesteavlens historie, så lenge det var avsetning for lettere hest til de militære og andre. Men dessverre måtte denne gren av hesteavlens dele skjebne med den vanlige dølhesteavl, slik forholdene nå engang ble etter siste verdenskrig.

Klubben ble imidlertid aldri oppløst og klubben har nå besluttet å fortsette med sitt arbeid og det er med Norsk Forening for Varmblodig Hesteavl (NFVH) inngått en samarbeidsavtale. Det bør med denne avtale være grunnlag for et positivt samarbeid mellom disse foreninger, som bl. a. vil gå inn for samarbeid når det gjelder hingsteholdet, og dette må jo være en meget viktig oppgave.

Det er vel grunn til å tro at den utvikling en her synes å øyne, vil kunne bli til gjensidige fordeler.

TEKST TIL BILDER PÅ SIDE 8 OG 9

JUAN

F. i Sverige 1952. Svensk statshingst (Flyinge) inntil 1968.
Kjøpt av NFVH. Kåret i Norge og 2. premie (og spiss) Lillehammer 1974.
3-årig sønn kåret som hingst Lillehammer 1974.
Høyde: 157 cm. Farve: Rødt.
Stasjon 1975: Hærens hesteskole, Starum, Toten.
Springpenger: Kr. 400 for medlemmer av NFVH, kr. 500 for ikke medlemmer.

AMOUR

F. i Sverige 1969. Kjøpt av NFVH 1971.
Kåret i Norge.
Høyde: 164. Farve: Rødt.
Stasjon 1975: Ridesenteret, Gjøvik.

BEN HUR

F. i Sverige 1970. Kjøpt av NFVH 1973.
Kåret i Norge.
Høyde: 157 c. Farve Rødt.
Stasjon 1975: Leif Grønvold, Stange.
Springpenger: Kr. 400 for medlemmer av NFVH, kr. 500 for ikke medlemmer.

PINUS

Født i Danmark 1971.
Innført i den tyske trakehnerstambok med nr. 11434.
Kjøpt av NFVH 1972.
Kåret i Norge.
Høyde: 156 cm. Farve: Rødt.
Stasjon 1975: Jarlsberg Hovedgård pr. Tønsberg.

på Toten som et ledd i samarbeidet mellom NTK og NFVH, først på Starum og fra 20. mai ved Ridesenteret, Gjøvik. AMOUR var anmeldt til Lillehammer, men da Hærens Hesteskole ikke kunne ta i mot hingsten så tidlig at man rakk å trene og preparere den, ble den trukket fra bedømmelsen.

JUAN blir stående på Starum. Den er nå 23 år og de som ønsker å benytte landets eneste 2. premiehingst i klasse Varmblods ridehingster bør vel ikke betenke seg for lenge.

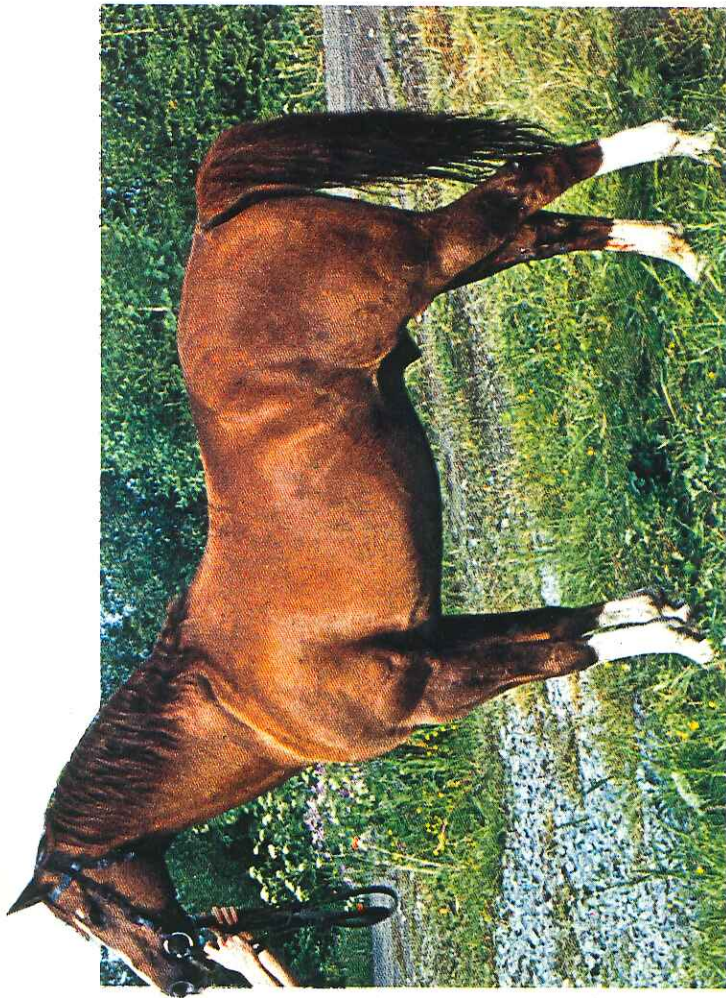
BEN HUR blir stående i Stange. Hingsten synes å være populær i distriktet, noe som vel hingsteholderen Leif Grønvold må få sin del av æren for. Statskonsulenten har betegnet BEN HUR's avkom som meget lovende.

Den årlige utstasjonering av hingstene er, selv om det ikke dreier seg om mange, som et puslespill hvor brikkene helst skal inn på rett plass. Med utgangspunkt i kåringsresultatene, skal de mest aktuelle distrikter dekkes så langt vi formår.

Det er foreningens håp at antall bedekkede hopper fortsatt vil vise stigende tendens.

Over fra side 4

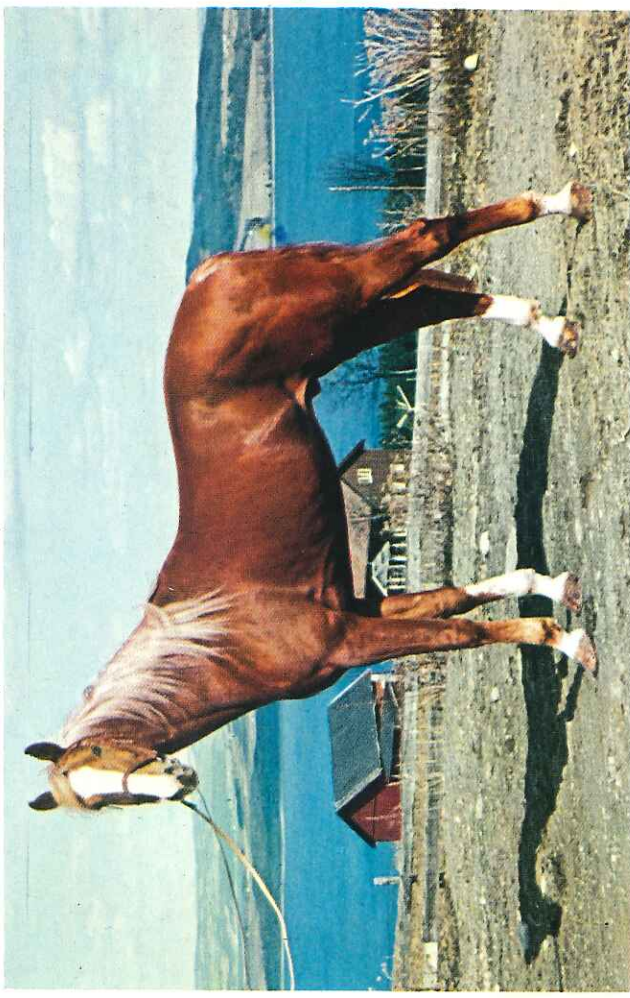
- For hver hest skal følgende opplysninger føres i den utstrekning de finnes.
 - Stamboknummer.
 - Navn.
 - Fødselsdato og hos hvem hesten er født.
 - Nåværende og tidligere eiere.
 - Farge og avtegn.
 - Mål.
 - Avstamning til og med oldeforeldre.
 - Utstillingsresultater.
 - Konkurranserresultater.
 - Bedekninger og avkom.
- Eierne av hester ført i Stamboken er ansvarlig for at opplysningene er riktige. De plikter å melde feil de oppdager så hurtig som mulig til Stambokføreren.
- Dette reglement er godkjent av Foreningens årsmøte og kan bare forandres av dette når det er oppført som egen sak på innkallelsen.

Far: Varolio, mor: Erbjolge e. Largo JUAN Foto: VÅRE HESTER

Far: Trunf, mor: Haffeny e. Harras BEN HUR

Far: Jarramas, mor: Tarantelle e. Trust AMOUR

Far Gunnar (tysk hingst) PINUS mor: Pinja e. Immer

Se tekst om bestene på side 6

Kåring, dømning og premiering av varmblodshester for ridebruk

Mette Buch har sendt oss dette bilde av føllet Caprice e. Juan, født 1974, mor Celina.

I lov om kåring av avlshingster av 9. juni 1939 og i føresegner om kåring av avlshingster, er det gitt bestemmelser om godkjenning av hingster for avlsbruk. Disse regler gjelder for alle hingster og avlsretninger. Det er forbudt å nytte andre hingster til avl enn de som er kåret i svar med denne lov.

En kåret hingst må ikke nyttes til hopper av andre raser, unntatt ved den såkalte organiserte halvblodsavl eller rettere sagt organisert krysningsavl. Utstasjonering og bruk av varmblodshingster av slik avl skal i hvert tilfelle godkjennes av landbruksdirektøren, i praksis vil det si statskonsulenten i samarbeide med vedkommende avlsorganisasjoner. Norges Fjordhestlag har tidligere gått imot at det drives krysningsavl med varmblodshingst til fjordingshopper. Kryssing av varmblodshingst med fjordhopper har derfor ikke vært tillatt. Statskonsulenten opplyser at det nå er mulig å dispensere enkelttilfeller utenom de typiske fjordhestområder. Det aktuelle er fortsatt paring mellom varmblodshingster med spesiell godkjenning og dølhopper av travtype eller tyngre type.

Hingster som ønskes kåret, må meldes inn til statskonsulenten innen den frist som blir fastsatt ved kunngjøring. Hingstene

2. Avl av en all-round ridehest for vanlig amatørmessig og hobbypreget ridning av ulike slag, skoleridning, turridding etc.

Utvalgs- og bedømmelsesprinsippet skjer i hovedsaken etter de samme retningslinjer som er fastsatt i de gjeldende utstillingsregler. Følgende forhold skal vurderes:

1. Avstamming.
2. Eksteriør - type.
3. Bruksegenskaper - lynne.
4. Frukthet og avkom.

Hingster utstilles i tre klasser.

Kl. 1. Hingster 6 år og eldre.

Kl. 2. Hingster 4 og 5 år.

Kl. 3. Hingster 3 år.

Hingstene skal være anerkjente varmblodige ridehestraser (typer) — nærmere presisering vil skje senere.

Kåring - godkjenning for avlsbruk - skjer for treårige, fireårige og femårige hingster for ett år ad gangen. Hingster som har vært kåret tidligere, kan kontor-kåres av statskonsulenten i samråd med kåringsnemnda for ridehest. Statskonsulenten kan forlange at kårede hingster blir framstilt til ny bedømmelse for å kunne brukes fortsatt i avlen. Eldre hingster som har vist avkom, premieres etter vanlig framgangsmåte. Hingster som brukes i planmessig krysningsavl med dølehopper (gjennomført krysnings) skal ha spesiell godkjenning for slik avl. Også denne godkjenning gjelder for ett år ad gangen.

1. Avstamming:

Eier av hingst som framstilles til kåring må legge fram stamtavle som gir sikre opplysninger om avstamningen i tre ledd bakover, — samme krav som ved stambokføring. For importert hingst skal avstamningen være bekreftet av anerkjent avlsorganisasjon eller offentlig myndighet i vedkommende land. Det tas blodprøve for bestemmelse av blodtype av avlshingster som godkjennes for avl.

2. Eksteriør:

Det legges vekt på å få fram hester som representerer en typisk ridehestmodell.

Kravet til hestens størrelse er foreløpig noe usikkert. Det kan antydes minimum 155 cm i stangmål som ønskelig for hings-ter, med mulighet for dispensasjon for individer som ellers har slike fordeler at de anses som velskikket for avl av ridehest. Avlshingstene bør alltid ha en viss masse i kropp og førhet i lemmene for å kunne gi avkom med den styrke og holdbarhet som kreves av en ridehest som må tåle store påkjenninger.

Det eksteriøre avlsmål er en edel hest i god balanse og med harmonisk, vakker kroppsbygning. Det legges spesiell vekt på en ledig forbindelse mellom hode og hals, godt utviklet skulder og manke og grunnlag for godt sadelleie, god muskulatur i kryss, lår og ekstremiteter. Korrekt benstilling, gode vinkler og kvalitet i ledd og høver hører med til de fundamentale krav som danner grunnlaget for gode bevegelser og prestasjoner.

3. Bruksegenskaper - lynne.

Bruksegenskaper er avgjørende i dagens ridehestavl, men her kommer trening og påvirkning både fra arv og miljø inn.

I første omgang må kravet til brukprøver for hingstene bli enkelt, men da bevegelse i skritt, trav og galopp er avgjørende for bruk av hesten, skal det legges stor vekt på å finne fram til hester med ledig fremadgripende bevegelser. Utvalget av avlsdyr baseres på å finne fram til avlsdyr som fører gode bruksegenskaper videre til sitt avkom. Det er ikke riktig å pålegge de yngste hingstene - 3-åringene - spesielle krevende bruksprøver. Men det er rimelig at de blir vist under rytter i skritt, trav og galopp når de framstilles ved kåringsskue. For eldre hingster er det aktuelt at de går igjennom et fastlagt prøveprogram, for eksempel er nevnt kravene for ryttermerket i jern (jernmerket) eller en mere krevende prestasjonsprøve. Lynne, temperament og lydighet er viktige egenskaper hos ridehesten. Kravet til energi og pågangsmot varierer etter hva slags ridning hesten skal brukes til og etter rytterens kvalifikasjoner. Avls-

hingster må ikke ha spesielle unoter. Under mønstring ved utstilling skal det vises at hingsten er lydig og har et nervesystem i god balanse. Den må være motfaktelig for dressur og videre opplæring, samtidig må den ha energi og pågangsmot. Opplysninger om prestasjoner og premier fra ridekonkurranser tillegges vekt når det foreligger pålitelige oppgaver.

Etter hvert som erfaringer vinnes, bør mere gjennomført program for prestasjonsprøver utarbeides. Det kan antydes: skrittprøve over bestemt distanse, kjøreprøve, travprøve, galoppprøve over bestemt distanse og hopping, eventuelt løshopping over hindere. Prestasjonsprøver har størst verdi etter at hingstene har gått igjennom et felles treningsopplegg. Slike opplegg er tidkrevende og kostbare idet det kreves lokaler, utstyr og øvet personell.

Ved utstillinger må de som framstiller hester til bedømmelse la sine hester gå igjennom de prøver som statskonsulenten krever. Det bør skje en kontinuerlig justering av kvalitetskrav og prøver på dette felt, ved samarbeide mellom statskonsulent, kåringsnemnda og Norsk Forening for Varmblodig Hesteavl slik at utviklingen skjer i riktig retning og tempo. Hingster som skal gå gjennom prøver, bør være skodde.

4. Springruller.

Hingsteierne har plikt til å føre springruller og hvert år gi oppgave om resultatet av bedømmingene til statskonsulenten i hestavl.

Norsk Forening for Varmblodig Hesteavl bør også orienteres om bruk av hingstene og om føll som blir født. Disse oppgaver er nødvendig for ajourføring av stamboken.

Avlingstestens verdi er avhengig av dens evne til å føre sine gode egenskaper videre til sitt avkom. Når en hingst etter 4 - 5 års avlivsriksomhet har et visst antall avkom å vise fram og har avkom som deltar i konkurranser, kan en lettere vurdere avlivsverdien.

Dømming og premiering av hopper av ridehesttype ved utstilling.

Dømming, premiering og kåring av varmblodshopper for ridehestavten bør fortrinnsvis foregå på de vanlige stats- og fylkesutstillinger (sjå) for hest. Eventuelt kan også spesielle utstillinger som omfatter bare ridehester arrangeres.

Hoppene stilles ut klassevis etter lignende inndeling som for andre raser som utstilles ved de offentlige utstillingene.

Kl. 4. Ridehest. Hopper 4 år og eldre som har født føll eller skal føle i utstillingsåret.

Hopper 16 år eller eldre som stilles ut uten føll når de tidligere har hatt minst 2 føll som har levd opp. Hopper som har føll ved foten etter ukåret hingst eller er drektig med ukåret hingst, kan avvises.

Kl. 5. Ridehest. Hopper uten føll som kan betegnes som **aktive konkurransehester**. De må da ha deltatt i så mange ryterkonkurranser at de oppnådde resultater gir uttrykk for deres prestasjonsevne.

Kl. 6. Ridehest. Hopper 4 og 5 år som ikke kommer inn under klasse 4 og 5.

Kl. 7. Ridehest. Hopper 3 år.

Kravet til avstamning ved premiering og kåring av varmblodshopper for rideformål er at det er kjent avstamning i minst 2 ledd. Typiske dyr godtas om de har dølehopper som mormor. Første- og annen generasjons krysningsdyr og hopper som ikke tilfredsstiller dette krav til avstamning, samt dyr med utfullstendige opplysninger med hensyn til avstamning, skal dømmes i egne klasser som betegnes **Klasse B/4 - 7. Ridehest.** Dømmingen i disse klasser foregår etter lignende prinsipper ved dømmingen av andre varmblodige ridehester. Inntil ytterligere erfaring vinnes, bør en være forsiktig med høye premiegrader i B-klassene. For yngre dyr er det antakelig riktig bare å bruke betegnelsen godkjent i denne klasse som uttrykk for at de anses skikket i avl av ridehest. Dog bør eldre hopper premieres

om de har 2 (3) gode avkom eller finnes premieverdige av annen grunn.

Dømmingen av avlshopper for ridehestavl, foregår i hovedtrekkene som for avlingstyper. Den typiske edle og harmoniske bygning som preger ridehesten må det legges stor vekt på. Det er ikke en oppstilt hest i ro, men hesten i aksjon som skal dømmes. Bentøy og høver danner grunnlaget for bevegelse og holdbarhet. Derfor må det ofres tid på mønstringen slik at bevegelsen kommer best mulig fram. Hoppene skal mønstres i gang og trav ved enkeltbedømmelsen. Bevegelsen regelmessighet, steglengde, letthet (schwung) samt påskytningsbakfra vurderes. Ved mønstring av hele klassen i skritt fåes bedre sammenligningsgrunnlag for kvalitetsrangering innen klassen.

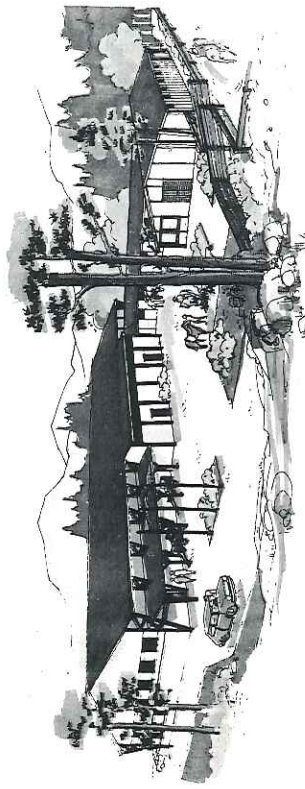
Statskonsulenten kan kreve at de utstilte hopper blir mønstret med sadel og under rytter.

Kåring til stamboken. Hingster og hopper kåres til stamboken samtidig med dømming og premiering ved utstilling. Spring-seddel kan forlenges lagt fram. Alle opplysninger om salg, eierskifte etc. skal foreligge. Nøyaktig signalement skal noteres. Det gis en kort beskrivelse av eksteriør og bevegelser for hvert individ. Fortegnelse over avkom og prestasjoner skal foreligge. For hingstene tas følgende mål:

Stangmål, høyeste manke. Båndmål, brystomfang, omfang av fram- og bakpipe. Klavemål, tverrbredde av fram- og bakpipe.

For hoppene tas de samme mål unntatt omfang og tverrbredde av bakpipe.

Unghestskuer for varmblodshester for rideformål holdes etter lignende plan som for andre raser. Det kan vises 2 års hingster samt 2 og 3 års hopper.

Sandnes og Jæren Rideklubb - Foss Eikeland

Det nye ridesenteret ble tatt i bruk 1. mars 1975 og ligger i naturskjønne omgivelser 5 km syd for Sandnes. Anlegget består av en innendørs ridehall på 20 x 60 m og i tilknytning til denne en stall med plass for 43 hester. Ridesenteret har også en utendørsbane på 20 x 60 m og en sprangbane. I tillegg er det mulighet for ridning i terreng.

Skolen har idag 14 velutdannede skolehester og 8 ponnier. I tillegg har 21 private hester sin stasjon ved anlegget.

Forholdene er lagt vel til rette for at også handikappede skal kunne benytte rideskolen.

Det er lagt stor vekt på å kunne tilby de beste

forhold, og derfor er ridesenteret godt utstyrt med gaderobber med dusj og en stor rytterstue på 91 m².

Sandnes og Jæren Rideklubb ble stiftet i 1971 og startet sin virksomhet med rideundervisning i lokaler som Sandnes kommune velvilligst stilte til gratis disposisjon. Klubben tok også snart initiativ til å få bygd et nytt anlegg på Foss-Eikeland for å kunne imøtekomme den stadig voksende interesse for ridesporten i distriktet. G. Block Waive A/S har utarbeidet alle planene for ridesenteret som en spesialoppgave, og firmaet har sammen med A/S Betong stått for utbyggingen av bygget og løst sine oppgaver på en utmerket måte.

**SVENSK HALVBLODSHEST
BAJAZZO**

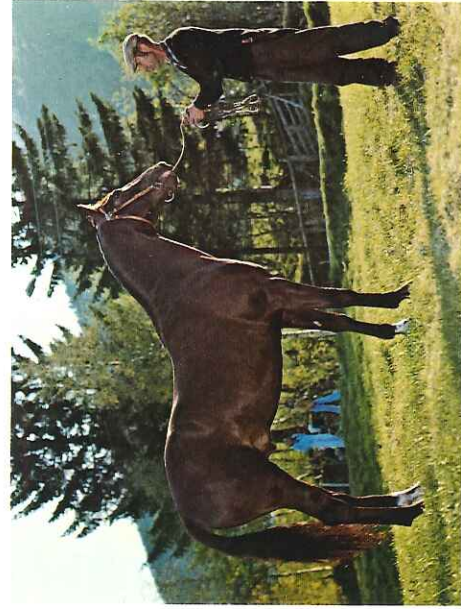

Darbhanga Amacitta Ullmann 246
Cosmos
Far Astronaut 441 Sirocco 6018 Lanciär 377
Mor Zigana 7911 Cita 6022

Eier: Jarlsberg Hovedgård.
Springpenger kr. 400,— for medl. av NFVH og kr. 500,— for ikke medl.
Stasjon: Nils Brødholt, Tomter.

SMOKING

Svensk halvblods f. 1971 i Sverige — mørk brun, stjerne. Kåret på Lillehammer 74 for halvblods og døla hopper.
Mor: Smoky 5689 pr. A dipl. Statens forerlingspremi
Mf.: Regulator 211 Mm: Sessan 5054
Far: Dawson 442 pr. B
Ff: Drabant 315
Fm: Daga 6470

Dette er den eneste hingst mellom Bergen og Trondheim som er godkjent for halvblods og kryssing med dølahopper.
Sprangpenger kr. 500,—.
Stasjonert hos eigaren: Karl J.P. Ringstad, 6200 Stranda telefon 256 A.
Hopper kan oppstalles på eigerens risiko.

**SVENSK HALVBLODSHEST
CARACHI**

Far: Cararas
Mor: Svetlana
Mf.: Utrillo
Stangmål: 162 cm
Alder: 3 år

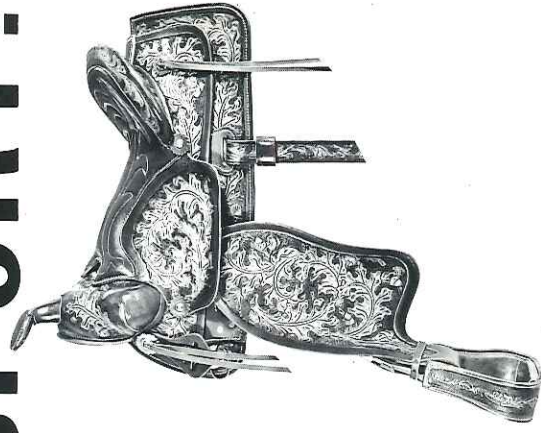
Eier: Magnar Halvorsen.
Stasjon 1975: Karl O. Tunheim, 4340 Bryne.
Utleid til: Jæren Dølehestlag for 1975.
Springpenger: Kr. 600,— for varmblodige hopper og kr. 300,— for dølehopper ved bedekning.

RIDE-SPORT!

KVALITET
med 5 års garanti
mot brudd på saltreet.

SIMCO er et av de største, og ledende innen rideutstyr i USA.

M. H. SALIMPOR
Vinkelvegen 13. 4340 Bryne

